

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 5 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„TELEGRAFUL ROMÂN“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Octomb.-Decembre al anului 1890, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pe lângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei, unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se potă ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșese cu ultima Septembrie 1890, să-și înnoiască abonamentul, pentru-că altfel espeditura va fi silită a sista espedirea foiei*).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu

*) O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fâșii de adresă dela abonamentul ultim.

Nr. 5983 B.

CONCURS.

Devenind în vacanță postul sistemizat de un spiritual la institutul corecțional din Aiud pentru deținuții de religie gr. or., cu care post este împreunat un salariu anual de 700 fl. și 120 fl. ca rețut de quartir, în totul 820 fl. prin acesta se publică concurs pentru ocuparea acelu post cu termen de 30 zile dela ziua primei publicări în ziarul „Telegraful român“.

Datorințele preotului nostru împreunate cu postul susamintit se cuprind în următoarele: Dumineca și în sârbători înainte de prânț serviciul divin și cuvântare; după prânț instrucțiune morală sau altă disertațiune folositoare; două ore pe săptămână catichisațiune, 10—14 ore scolară și în fine 5—10 ore pe săptămână instrucțiune morală.

Dela concurenți se recer următoarele condițiuni, cari sunt a se documenta prin atestate autentice asternute în original și anume:

1. că sunt preoți români de religie greco-orientală;
2. că cunosc cu desăvârșire pelângă limba română și limba magiară.

Preoții, călugări, celibi sau veduvi fără familie după etate mai tineri vor avea preferință.

Preoții sau candidații de preoție, cari vor reflecta la acest post, vor avea în termenul prefript a-și

FOIȚA.

Vilma Malborg.

Studiu din viața reală

de

Octave Feuillet.

Era apröpe de cece ani de când Angelica d'Anisy purtă numele contelui Bernard de Argennes și fericirea lor părea fără margini. Prea multe motive străine iubirii, presidă adesea la unirea omului cu femeia, pentru ca din căsătoriile făcute în lume să se numere câte va bune; acesta însă despre care vorbim este fructul unei dragoste reciproce. Acesta este taina fericirii. Angelica și Bernard erau dar fericți, fericți de a se iubi, fericți de a se vedea trăind cu doi copilași ale căror desmădări făceau totă fericirea casei. Cu toate că averea lor le permitea se ducă cea mai elegantă viață la Paris, ei petreceau cea mai mare parte a anului în castelul d'Argennes. Supraveghierea câmpului și studiarea unor cestiuni care se impun la ori ce inteligență superiöră ocupau zilnic viața lui Bernard. Angelica își consacra viața bărbatului, copiilor și săracilor. Dragostea plütia de asupra ei și i im-

asterne concursele lor instruite în regulă cu documentele de lipsă la consistoriul archidieceșan.

Din ședința consistoriului archidieceșan, ținută în Sibiu la 25 Septembrie, 1890.

Consistoriul archidieceșan.

Sibiu, 1 Octomb.

În sensul dispozițiunilor din normativul nostru scolariu cu ziua de ați se începe anul scolariu 1890/1 la toate scölele noastre populare confesionale dela sate.

Dacă privim în jurul nostru vedem popöre înaintate în cultură, cărora le a fost dat să îndeplinească înainte de acesta cu 100 de ani, cea ce noi facem abia acuma.

Și dacă privim în jurul nostru în un cerc mai îngust, vedem pe popörele conlocuitoare, cari și ele au început cu mult înaintea noastră, și cari favoritate de impregiurări sunt în mai bune condițiuni materiale decât noi, prin urmare pot pune mai mari forțe spre a înainta în cultură.

Condițiuni materiale mai favoritate, o viață mai puțin amărită, o activitate mai puțin împedecată prin suspițiuni de tot soiul, toate acestea contribuie ca cultura să se promoveze cu mai multe succese, despre acesta nime nu se mai indoesce în ziua de astăzi.

Concetățenii nostri, cu cari și de și venim în atingere sunt în cele scolare între condițiuni mai favorabile ca noi români.

Sörtea lor privilegiată înainte cu sute de ani, pe când noi eram legați cu lanțul iobăgiei, le-a deschis calea să mörge în lumea largă, și din întrögă lumea să aducă și depună în sinul poporului flörea culturai, röda muncii altora.

În timpurile dinainte de 1848 averea câștigată în mare parte din sudörea poporului nostru s'a considerat ca avere a bisericii lor, chiar și în timpurile noastre ea se consideră ca avere curat națională a acestui popor privilegiat, și dacă câte o sfărmitură din acesta cade și pentru biserica și scöla noastră, acesta totdeuna se consideră de semn al unei grații deosebite.

Constelațiunea politică și un curent bolnăvicios a pus pe unii dintre vecinii nostri concetățeni în condițiuni de tot favoritate. Guvernul, administrațiunea, societatea, privații și-au îndreptat totă silința ca dacă în țera acesta se face cultură, aceea se fie numai pe partea acestui popor. De aceea câte scöle de stat, câte scöle comunale toate sunt făcute cu tendența vedită de a înainta cultura numai pentru acest popor, de a o face accesibilă numai în limba acestuia.

frumșeța toate ocupațiunile. Când înțelegerea și încrederea există între inimi unite întâiu prin iubire, ele și găsesc în singurătate fericirea cea mai dulce și mai prețioasă. Pentru acesta contele și contesa d'Argennes trăiau puțin la Paris. Ei veniau la începutul lui Ianuarie și plecau la sfârșitul lui Martie, nu rămăneau în Paris decât se facă câte-va vizite se dia semn de viață printre prietiniilor lor. Acesta existență fusese cel dintăiu vis al lui Bernard și ea multămia pe Angelica, mai mult nu doria nici unul dintre ei. În érna anului 1874 un evăniment neasteptat veni să le tulbure liniștea. Într'o dimineță Bernard d'Argennes primii scrisörea următoare, pe care o ceti tare în fața soției sale:

„Castelul de Schneeberg, cercul Olmütz,

Moravia, 18 Ianuarie.

„Vörul meu! am nenorocirea să-ți fac cunoscută grozava scire că sunt orfană. Tatăl meu a murit ca de trăsnet atunci când tinereța și puterea sănătăței mi da voie se cred că mi-ar fi trăit încă mult timp. Și-a dat ultima suflare în brațele mele, în 12 l. c. în urma unei scurte böle care nu și-a descoperit puterea decât prea târziu atunci când n'am mai putut face nimic. N'am avut puterea a dá zilele mele pentru acela ce ați nu'l mai am, și éta me despărțită pe vecie de cel mai bun și mai dulce tată. Acesta întemplant

Noi români am fost și suntem cei mai puțin favorizați de sörte.

Din trecut materialicesce nu ni-a rămas nimica, căci sörtea noastră a fost să fim robi în moșia strămoșescă.

Din averea adunată și dela noi nu avem parte în mod cuviincios, și cel puțin, care ni se dá, după cum am dis, ni se consideră ca grație deosebită.

Dela stat nu avem nici un fel de sprigin, nici material nici moral.

Contribuim la toate sarcinile statului, contribuim cu avere și sânge, și pentru toate acestea din vistieria statului nu se subvențiönază nici o singură scöla română.

Suntem deci avisați numai la puterile noastre, sau ca se vorbim și mai curat, suntem avisați numai la poporul nostru.

În adevăr cine nu cunoșce situațiunea din țara noastră, cine nu cunoșce curentul bolnăvicios din țara noastră, care din și în și începe a se impune în cercuri tot mai largi, și a ajuns a influința chiar și în sinul guvernului, acela nu va pricepe pentru ce din vistieria statului să nu se dea nici un ban pentru scölele populare romănesci.

Cine nu le cunoșce acestea, acela nu va pricepe nici abnormitatea, că scölele de stat și comunale, chiar și în locuri curat romănesci nu se folosesc de limba poporului, ci esclusiv numai de limba magiară contrariu legeri de instrucțiune.

De bună sémă mai puțin va pricepe un strein trista aparițiune, că scölele noastre romănesci nu se bucură nici de spriginul moral al statului. Și pentru ömeni neinițiți în năcasurile noastre va fi ca o veste din poveste plângerea noastră, că în comune curat romănesci în budgetul comunal se sterge dotațiunea scölelor romănesci, care dotațiune a fost sistemizată și a format posițiune ficșă de preste 40 de ani, că comunele vecine, cari de deci de ani au susținut două sau trei o singură scöla confesională, sunt desfăcute cu forța, și adneccate la scöle de ale statului, numai și numai ca scöla romănescă să se nimicescă.

Trăim între impregiurări de tot estraordinre, de tot critice, și suntem avisați numai la puterile noastre.

Între asemenea condițiuni se începe scöla romănescă pentru noul an scolariu.

Revista politică.

Diarele din Budapesta se ocupă cu cestiunea căsătoriilor civile. Ansă la aceste discusiuni a dat o

m'a sdrobot. Am dorit se mor, și nu mai știu nici cum, nici pentru ce mai trăesc. Mă vei ertă dar, pentru-că am întârziat atât pentru ați scrie: n'am altă scusă decât marea-mi desperare. Dar îndrănesc a crede că vei primii acesta scusă și împreună cu Verišöra d'Argennes vă veți unii la nenorociera mea.

Prințul Malborg a murit creștin, cum a și trăit Rugătivă pentru el!

„Acum sunt silită să-ți vorbesc de mine. Singură în lume, liberă și stăpână pe mine, dar dispusă a nu me mărita nici odată, spre D'ta sufletul meu și ia sborul în acest crud moment. Lipsindu mi totul deodată — dulcea amintire ce mi-a rămas din timpul șederei mele la Paris, de bunătățile ce mi-ați arătat, de blăndeța Angeliceii dragălașa mea mamă dela Sacré Coeur, de care mi am legat ca de singura nădejde în viitoriul meu,— m'a decis să me adresez la dvöstră. Mi închipui ca numai lângă dvöstră voi găsi ceva din ceea ce am perdut.

„Vin dar, se vă cer un asil cel puțin cât va ține acest fatal doliu. Ți-l cer în numele trecutului încă viu în memoria mea. Am atăta trebuință de a fi iubită, și vă iubesc atât! De ce nu pot să și spun mai bine Bernard cât s'a desvoltat iubirea ce simt pentru dta! În curënd voi

scire senzațională a ziarului „Jog,” care anunță, că ministrul de justiție se ocupă serios cu prezentarea unui proiect de lege, prin care dreptul material se estinde și asupra dreptului familiar, astfel încât afacerile, ce competeau confesiunilor respective, acum se vor rezolvi pe cale civilă. Se afirmă chiar, că ministrul a supus lucrarea sa la dezbateri în mai multe conferințe și că în curând va fi gata și-o va așterne în casa deputaților.

Regularea valutei formeză în cercurile mai înalte și în presa monarhiei material de discuțiune. Precum se vede pertractările, sunt în curgere și acesta cestiune, se va regula, luându-se de basă aurul, carele nu este supus atât fluctuațiunii, precum este argintul.

Ministrul ungar de finanțe dela amânarea ședințelor dietale a petrecut în Viena și după scirile sosite de acolo, lucrările se vor și termina fără multă ostentă, deocă Austria e mai tare interesată în cauză chiar și decât Ungaria.

După un articol, cel scrie „N. Fr. Presse” pare ca și cum Austria ar fi luat inițiativa regulării valutei. Aceași foie accentuează, că pertractările cu regimul austriac, — după cum s'a exprimat ministrul ungar, — sunt aproape terminate.

Vorbirea, ce o a ținut Crispi la Florența în prezența a 300 de senatori și a altor notabilități și care a fost așteptată cu atâta încordare, a dumerit pe toate puterile esterne și în special pe statele, cari formeză alianța triplă.

Crispi în vorbirea sa a fost mai mult acuzatorul iridentistilor, cari nici un bine nu pot aduce Italiei, dar cari prin nesocotința lor pot provoca nedumeriri față cu statele, cu care Italia ține bune și intime relațiuni. Scusă guvernul din Viena, accentuând, că e nebasată afirmațiunea, că acel guvern ar sprigină năsuințele Vaticanului. Austria este pentru Italia un scut și, dacă n'ar exista, Italia ar trebui să creeze o Austrie. Intreita alianță este o necesitate atât de imperioasă, încât nici nu are să mai dea anse la motivare.

Cu Franța încă trebuie să trăască Italia în bune relațiuni și și-a dat silință, ca să nu se pótă presupune vre o rea pornire din partea sa față de această țără suroră.

Espunerile lui Crispi au fost viu aprobate și în special cele referitoare la puterile aliate. În Viena și Berlin au făcut cele mai favorabile impresiuni și presa le comentază cu multă mulțămire. O importanță și mai mare se dă vorbirii prin împregiurarea, că ea a fost ținută mai înainte de a conveni Crispi cu cancelariul Caprivi, și așa nu se pôte presupune, că premierul italian ar fi fost influențat de cancelariul german.

Presa rusescă se ocupă éráși cu Bulgaria. Un corespondent din Berlin al ziarului „Nevoie Wremia” scrie în numita foie, că guvernul german, ca să deslege odată cestiunea bulgară, a făcut propunerea, ca Bulgaria să se unescă prin uniune personală cu România. Față cu acesta „Neue Fr. Presse” constată, că proiectul acesta deja nu se referesce la prezent, ci la trecut și că el s'a făcut încă pe când Rusia a silit pe principele Battenberg să părăsescă Bulgaria. Pe atunci, când cabinetul rusesc a voit să octroeze în Bulgaria pe ducele de Mingrelia, s'au făcut toate propunerile posibile, numai ca să se delature acest pericol. În primul loc era să se alégă însuși sultanul de principe al Bulgariei, dar sultanul mai târziu nici că a voit să scie de acest proiect. Mai mulți apoi au propus să se alégă Milan, dar și planul acesta a cădut, după înfrângerea ce au suferit-o sârbii la Slivnița și în fine s'a propus cu totă seriozitatea ca să se alégă de principe bulgar Carol, regele României, éré cele două țări să se unescă prin uniune personală. Anumiți politici bulgari au și călătorit la București, unde au făcut cunoscut planul acesta, dar cei din București l'au

avea 23 ani. Asta și-o spun să veđi că numai sunt mică fată capricioasă, sêlbatică, ingrâtă chiar, pe care ai cunoscut-o de altădată. Văra mea d'Argennes va găsi în mine o sóță recunosctóre și iubitoare, pentru dta voiu fi o pretină credincioasă, pentru copii dvóstră o a două mamă. Lor le voiu întórce indoit toate bunătățile ce am primit dela d-vóstră. Nu ve veți căi, pentru acesta facere de bine, de a me fi ajutat să-mi port marea-mi durere. Imi va fi așa dulce să vă iubesc!

Aștept cu nerăbdare răspunsul d-vóstră, pentru a plecá. Acest vechiu castel, unde mórtea a intrat așa neomenesce mi-a devenit nesuferit, decând vocea a celui pe care l plâng a încetat de a se mai aúđi. Sărut dulce pe Angelica. O rog să nu me uite vorbind cu superioriá dela Sacré Coeur, pe care n'am uitat o și se me recomande rugăciunilor ei. Sunt pentru viață, văra vóstră credincioasă.

Vilma Malborg.

(Va urmá.)

ținut de imposibil, după ce ministrul-președinte român de atunci I. Brătianu, l'a respins necondiționat dicând, că România are unele considerațiuni față de Rusia și prin urmare nu-i este ertal a vătémá susceptibilitatea cabinetului din Petersburg. Din considerațiunile acestea „N. F. Presse” nu crede, că guvernul german să fi propus tocmai acum o astfel de deslegare a cestiunii, care înainte cu trei ani s'a adevărit de imposibilă și a cărei urmare ar fi, că cestiunea bulgară ar pune éráși în agitațiune întrégă Europa. Tot așa de nesigură și neadeverată e și scirea cealaltă a foiei rusesce „Novoje Wremja” care, dice, că regele Carol cu ocaziunea întélnirii sale cu Majestatea Sa Francisc Iosif la Ischl, ar fi conferit cu împératul Austriei în astfelu de înteles asupra deslegării cestiunii bulgare. Foia vienesă observă la acesta, că organul rusesc numai de aceea pune pe tapet planul acesta, pentru ca odiul respingerii lui să cadă asupra Austro-Ungariei, accentuând totodată, că cei din Viena au primit cu mare rezervă acest proiect.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român,”

Sibiu, 30 Septembrie 1890. Unul dintre cele mai puternice mijloce pentru promovarea afacerilor pe terenul scolaru sunt de sigur și conferințele învățătorilor nostri.

Și aceste conferințe sunt cu atât mai valoróse cu cât membrii arată mai mult interes și desvóltă mai mare zel în lucrările, cu cari se ocupă conferințele din timp în timp.

De aceea a și fost legitimă încordarea, cu carea a fost așteptată întrunirea reuniunii învățătorilor nostri din districtul Sibiului în zilele de 28, 29 și 30 Septembrie a. c.; și acesta cu atât mai mult, căci acești învățători din jurul focariului archidiecesei sunt chemați în prima linie a contribui la realizarea scopului intenționat prin instituirea reuniunilor noastre învățătoresci.

Trebuie să accentuăm însă dela început, că cu ore care dure am vėđut, că încă nici chiar acum nu sunt toți factorii nostri convinși despre importanța, ce li se cuvine acestor conferințe.

O accentuez acesta mai vėrtos prin împrejurarea, că învățătorii din tractul Avrig pare că și-au făcut de obicei a nu mai participa la adunarea generală a reuniunii, fără a arata și cauza unei absențări atât de demonstrative; éré învățătorii din Rășinari n'au luat parte din motivul, că autoritatea scolară și bisericescă din Rășinari n'a voit ca să provadă pe învățători cu diurnele, pe cari ei cu drept cuvânt le pretind.

E o stare anormală acesta și așteptăm cu drept cuvânt sanarea ei. Căci să amintesc numai de Rășinari: căcă această comună mare, românescă și bogată, care, se fălesce cu osămintele archiereilor nostri comite astfelu indiferentism, ce vom dice despre celelalte comune, cu mult mai sêrace și cari totuși sciu se aprecieze după drept datorințele, ce le au față de biserică și de scólă.

Acestea atinse în general, să trec la decursul conferințelor.

Conferințele s'au început la 28 Septembrie a. m. după săvêșirea serviciului divin în biserica din suburbiul Iosifin și s'au ținut sub conducerea presidentului Dr. D. P. Barcianu, prof. sem., asistând aproape toți învățătorii din protopresbiteratele Sibiu și Selișta. Au fost cercetate de mai mulți onorațiori, în special de domni profesori seminariali.

În cuvântul instructiv de deschidere a accentuat presidentul misiunea învățătorului, care la noi nu e apretiată după valóre și nici remunerată după serviciile ce se fac. Iubirea și simțul de datorință până la abnegațiune trebuie ca să indenne pe toți întru împlinirea chemării, căci lucrurile mari și frumoșe numai prin aceste două însușiri se pot realiza.

Sup deschiderea prin presidiu s'au asternut mai multe cărți cu dotațiuni pe séma bibliotecii reuniunii și s'a dat spre cenzurare raportul general.

În ședința de după améđi a dat multă ansă de discuție prelegerea practică, ce a avut să o țină învățătorul Ioan Popovici, dar ne fiind elevi de scólă, o a predat cu multă cunosctință de cauză în formă de tractat. S'a încins apoi o viuă discuțiune asupra cestiunii: dacă toate obiectele trebuiesc predate elevilor în mod intuitiv și dacă intuițiunea, e mijlocul cel mai bun și mai sigur în predare. Păreri au fost diferite și din multe părți s'a combătut intuițiunea ca obiect separat de învățamânt.

În 29 conferințele au fost și mai importante. Tema despre „propunerea cântărilor în scólă populară” de Ioan Bratu, a fost bine lucrată și reușită. Asupra ei s'a deschis o vie discuțiune și la fine s'a făcut propunerea ca tema să fie dată comitetului, care să studieze modalitățile cum ar fi mai bine a a se introduce o uniformitate deocamdată în propu-

nerea cântărilor la scólele din reionul acestei reuniuni și apoi al întregii archidieceese.

În decursul acestei ședințe s'a prezentat și părintele protopresbiter Ioan Papiu prin o frumoșă vorbire. I s'au făcut vii ovațiuni.

Obiectul al doilea în ședința dinainte de prând l'a format: „Lucrul de mână în scólele poporale”. Obiectul fiind foarte interesant discuția asupra lui a durat 2 1/2 ore. Doi învățători, cari au cercetat astăvară cursul estraordinar pentru lucru de mână și cari au fost însărcinați de comitet să și dea séma despre acest curs s'au înaintat câte un raport, care s'au cetit în ședință. S'a escat apoi discuțiunea importantă. Unii dintre membrii, cari au luat parte la curs și au vėđut și obiectele în parte, au combătut direcțiunea, ce se dă cursului, au aréat și scăderile ce le are și care se vor simți mai tare în viitoriu, dacă acestui curs s'ar da o importanță mai mare în contul celorlalte obiecte de învățamânt. S'a primit în fine propunerea, care merge într'acolo, ca autoritatea noastră bisericescă să fie rugată a afla mijloce ca nu cumva acest obiect nou atât de important să câștigue preamult teren în contul învățamântului. Reasumatul și deslușirile președintelui în această materie au fost de tot prețioșe.

În ședința de după améđi din 29 Septembrie a ținut o prelegere practică despre „aer” învățătorul Ioan Banciu din Poplaca. Prelegerea a fost reușită.

Duminecă după terminarea serviciului divin s'a ținut ultima ședință în care s'a ales comitetul. Președinte al reuniunii s'a reales dl Dr. D. P. Barcianu prof. sem. éré vice președinte Dr. P. Șpan, învățătoriu la scólele civile de fetițe.

—b—

Aplicarea apercepțiunii în practică.

II.

Nisuința învățătoriu, în sensul celor premerse totdeauna va ține într'acolo, ca elevul nimic se nu și însușescă în mod mechanic. Căci, ceea ce se însușesce în mod mechanic, se face fără dispoziția lui, fără să și simtă spiritul trebuința. Curgerea apercepțiunii nu e normală, din contra siluită: éré cele dobândite pe calea acesta, în loc se răspundă unei trebuințe, devin o povară disgustătoare, de care elevul cu ochi de argus caută ocaziunea, să se pótă elibera.

Noi însă, țintim într'acolo, ca ceace țindem elevului prin învățamânt, se corespundă unei trebuințe simțite de spiritul lui. Se simtă o satisfacție din ele. Și din satisfacție se dobândescă curaj și împintenare la muncă.

Scim, că fragedul lui spirit, pururea însêtoșeză. Am păcătui însă, dacă, lam adăpa când nu e vremea, și cu lucruri neprimicioșe. Vom alege dar și vom întocmi lucrurile astfel, ca ele se pótă conta la cea mai căldurosă îmbrătoșare din partea elevului. Cai, ceace și însușesce, se devină o adevărată forță pentru puterile lui sufletesce, și nu un balast îngreunător. Numai asemenea cunosctințe înaltă sufletul și nobiliteasă inima; de altă parte deștépță și vivifică cugetarea și interesarea.

Precum vedem, se cere mult dela învățător. Se se scie țagădui pe sine. Se nu caute plăcerea sa, decăt a elevilor sei. Nu binele privat să l preocupe ci a societății căreia servește. Natural, că în schimb și societatea îi dătesce anumite obligamente morale. De-o camdată se abstragem dela aceste.

Grănădind însă pretențiile față de învățătoriu, ușor ni-se pôte face obiecțiunea: nu cumva pretindem vre-o imposibilitate, sau lucruri de prisos din parte-i? Nu cumva procesul apercepțiunii (insușirii) se petrece în spiritul elevuui și fără conlucrarea învățătorului?

Sunt casuri, trebuie s'o recunoscem, când elevul în adevăr previne pe învățătoriu seu. Anume, când fie în virtutea talentului seu înăscut, fie în urma mediului în care trăiesce, vine sub conducerea educatoriului cu o considerabilă pregătire sufletesă. Nenumărate casuri vorbesc pe lângă acesta. Sunt talente în deosebi puternice, cari se disting prin o energie estraordinară, de obicei sciu să și pună la cale cursul apercepțiunii și fără ajutor strein; și și însușesce obiectele învățamântului, așa dicând: instinctiv. Un geniu, nu odată s'a dovenit, că și pelângă cel mai réu învățamânt; ba adese ori chiar în potriva tendințelor acelu, scie să și afle din forțele sale proprii calea cea dréptă a desvóltării.

Vorba e însă, că din escepții nu putem face regulă. Și ar fi o nesocotință din partea noastră, se pretindem dela toți elevii, fără deosebire, aceleași prestațiuni. Ce natura a dat, drept prerogativă, pentru puține talente distincte, aceea nu ne îndreptătesce la siluirea sau neglijarea altor puteri, ma-i modeste, dar în prevalență numerică. Resultă dec că apercepțiunea nu pôte fi încredințată órbei întám plări. Prin urmare se nu se lasă nimeni sedna

crede, că mersul ei normal, se face în regulă de sine. Ca se ne incredințăm despre aceasta, se aruncăm o simplă reprivire, numai departe, decât în viața noastră scolară. Decâte-ori nu sburau gândurile noastre, singur Dumnezeu scie în ce regiuni, în fața celor mai elocvente explicații ale învățătorilor. Și cine crede contrariul, dacă ar pute privi odată în sufletul elevului până-i vorbesce, ar rămânea, fără îndoială, înspăimântat de cele ce ar afla acolo. Sau nici o gândire, s'au ar împinam nesce gândiri cu totul obiective de obiectul învătătorului, care se perondéză rătăcind adese-ori pe cămi neertate. Ba chiar și în casuri mai favorabile, când elevul ar rămânea în ore-care raport cu obiectul, se pôte întâmpla uneori se observe în cestiunile desbătute unele însușiri cari se se deosebescă, ca ceriul de pământ, de a le învățătorului. Alt temei dar, pentru privegherea cursului normal în desfășurarea apercipiunii.

Prio proceduri contrare, ele de loc, ori numai superficial se va apercipia. Er elocuența învățătorului rămâne redusă la nisce cuvinte seci, în urma cărora elevul nu învață adăugând din launtru sau, sau stimulat de acelea, ci se impune ceva din afară în mod măiestrit. Nici o mirare dar', dacă elevul, copleșit preste asteptare de asemenea învățământ, rămâne neatent, fără interesare; er cele învățate de vin în grabă uitare. Asemenea clădire în cele intelectuale, nu e altceva, decât o casă zidită pe nisip, care în cel mai scurt timp după școlă, se prăbușește din adencul temelior. Pentru incredințare se ne ne provocăm, decât la mulțimea esemplilor ce se află în sinul nostru. Câți indiviđi nu sunt din generația mai nouă, cari siliți de împrejurări și-au făcut studiile prin institute străine, — clasele inferioare, ba une-ori gimnasiul complet — și ajungând în viața practică nu s'au putut într un învățământ? Nu, căci vorba poetului: „cei străini nu se lipescă“. Ba au devenit stupiđi până la uimire, rămânând îndărătul altora, cari n'au avut norocul și mai bine ăis nenorocirea de a se împărtași de o instrucție străină firei lor; ei au rămas în atmosfera lor pôte mai modestă dar priincioasă, agerindu și puterile din propria lor forță, în ce buna natură, în rărnicia ei nu li-a denegato.

Casuri de aceste avem cu ridicata. Motive ne-ndoelnice pentru educația națională.

Er acel rezultat necondiționat trebuie să ajungem, dacă nu căutam a clădi pe temeiul cel solid. Dacă învățătorul nu deschide isvorele interne a-le spiritului; dacă și pregetă a destepta ideile apercipitive pentru lucrurile nouă.

Să privim mai de aproape un elev, despre care scim că, fire ar cât de fraged, când pășese preste pragul școlii, aduce totuși cu sine o dosă, bunișoră de cunoștințe și simțeminte. Intrând în viața școlară, nouă pentru el, dacă-l ținem oră de oră la studiu, trebuie să prime, trebuie se înadușescă cea mai mare parte din plăcutele lui dispoziții sufletești aduse din afară. Pentru ca se urmeze celor nouă tălmăcite de învățătorul, care sunt străine și pôte puțin îndemânatic pentru el. Să ne inchipuim în poziția unui asemenea băiat. Cum se simte el într'asemenea împrejurări? Cum se va putea el smulge din plăcuta-i lume copilărească, și să se transpună dintr'una în cea a școlii; unde nu-i mai este dat să alerge în dragă voie pe stradele, liveđile și câmpiile din preașma drăgălașei case părintești?

Nesmintit, că nu se-i servescă spre incurajare, când din acesta fericită lume a copilăriei lui se vede deodată transpus între cei patru pereți ai școlii, unde în locul îngrijirilor gingașe ale mamei, în locul sburdălniciilor jocurilor copilărești, stă în fața lui omul serios cu privire strictă sau amenințătoare și l silesc se invețe a cunoșce și a scrie literile și numerii, cari pe el puțin îl interesă. O adevărată tortură, dacă nu se ia în dréptă considerare trecutul lui de până aci cu capitalul seu sufietesc. Să nu se mire dar învățătorul, dacă în fața acestei chiniuri erumpe în plânsete elevul; er școlă devine un loc de osândă pentru el.

Urméza deci: să străbată învățătorul până în cele mai întime cugete ale elevului; să-l țină mereu în acel cerc de gândiri, care forméza răul copilăriei lui, între marginile esperimentelor lui interne și esterne. Să nu-l părădă un moment din vederea ochilor lui, ca se nu ajungă elevul în poziția: să-i pasă, sau se nu i pasă de învățătorul seu.

La din contră cuvintele învățătorului, în adevăr rămân „mazere'n pãrete“, muncă fără rezultat.

Drept aceea apercipiarea, din partea elevului, nu pôte fi incredințată orbei întâmplări. Ci rămânea a fi privită de arta cea mai înaltă pentru învățatoriu; unica cale sigură pentru întemeerea culturii pe base solide, ca să servescă drept un isvor de tărie și împospătare pentru întrégă viața.

Dr. V. Bologa.

Tractatul de comerț Romano-Olandez.

Cetitorii nostri cuoosc deja studiile nôte de acum câte-va luni asupra aplicării acestui Românie. Din aceste studii reșia clar, că nici Olanda nici România nu profitau de tractatul ce încheaseră cu numai Austro-Ungaria, în detrimentul comerțului celor două țeri.

Austro-Ungaria nemei putend în mărurile sale în România din cauza tacselor prea urcate ale tarifului autonom, pentru a eluda acest tarif, și-a pornit mărurile în Elveția și de acolo cu certificate de naturalizare în România, plătiind de tacsile mici la cari sunt nuse mărurile de origină sau de fabricațiune Elvețiană după tractatul în vigore.

Ministrul de finanță constatând acest abus, și avend în vedere tractatul încheiat cu Elveția care acórdă taxe reduse numai produsurilor de origină sau de fabricațiune elvețiană, er nu și celor străine naturalizate în acea țară a ordonat tuturor șefilor vamali a taxădupă tariful autonom tôte mărurile ce ar intra din Elveția în România, cu certificate de naturalizare.

Cu modul acesta pórta Elveției închiđându-se mărurilor Austro-Ungaria se răpustiră asupra Olandei și continuară a elude tariful nostru autonom inundând România cu produsele lor.

Faptul acesta a desteptat atențiunea guvernului român, a presei și a camerii de comerț din noi și din Olanda. Din cercetările făcute se constată în fine, că fabricanții austro-ungari își duceau mărurile la Zavenaar, oraș de frontieră între Olanda și Germania, trimiđend la Rotherdam în Olanda hârțile prin cari declarau mărurile de transit, în plătiau nici o vamă, sau de plătiau era ceva forțe neinsământ, deorece vameșii olandezi nici nu vedeau cu ochii mărurile, și cu hârțile din Rotherdam pe care le obțineau în 8 ăile, reespediau mărurile lor fără să veđut Olanda în România, cu titlul de origine olandeză plătiind tacsese reduse ce rezultau în tractatul româno-olandez.

Modul acesta de a eespedia mărurile austro-ungare în România, fie-care în țele, eesecutarea unui comerț de contra-bandă sub pavilion străin.

Tractatul nostru cu Olanda este forțe precis, ambele state stipuleze cașia națiunii celei mai favorizate: 1º pentru produsele solului și ale industriei contractate; 2º pentru tôte mărurile fără deosebire de origine eespediate din Olanda în România.

Cuvintele „fără deosebire de origină“ nu se refer și nici că se pot referi la mărurile vre unei alte țeri străine, decât la ale Olandei și ale număróselor sale colonii, eespediate din Olanda, colonii al căror număr fiind prea mare, era greu și chiar inutil ale enumera una câte una în tractatul, ce s'a încheiat.

În adevăr nimenea n'ar putea admite că Olanda în momentul când a încheiat tractatul cu România a înțeles să stipuleze în acest tractat avantajii pentru măruri, cari nu sunt nici producțiunea sa, nici fabricațiunea sa, și nici chiar proprietatea comerțanților sei. Olanda nu putea trata pentru mărurile altor țeri străine decât, numai pentru mărurile ei și de origină din coloniile sale.

Din tôte acestea reese clar și simulacru de naturalizare, la care au recurs fabricanții austro-ungari grație toleranței vameșilor olandezi, este absolut contrariu spiritului tractatului nostru din 1881. Aci este vorba de o adevărată contra-bandă efectuată ăia la améđi mare sub ochii autorităților nôte.

Față cu asemenea manoperi, prejudiciabile intereselor țerei, guvernul român nu putea rămâne indiferent. În scopul deci de a garanta în viitoriu aplicarea eesactă a sensului adevărat al art. 2 din tractatul româno-olandez, dl Germani aministrat de fine, și adresat tuturor birourilor vamale din țară, o circulară cuprinđend instrucțiunile următoare:

„Orice marfă venind din Olanda și care ar putea fi basată după tariful convențional, trebuie se fie însoțită de un act oficial eliberat de autoritatea olandeză suporióră sau de camera de comerț dela punctul plecării. Acest act trebuie se constate, că cutare colet, cutare balot, purtând marca cutare și numărul cutare de greutatea în kilograme și conținend cutare marfă clar specificată este sau de producțiune, sau de fabricațiune olandeză, sau cel puțin, că este proprietatea cutăruia comerciant rezidend în cutare localitate a Olandei. Acest certificat va trebui în urmă să fie visat de consulul României, care residă în orașul de unde emăna certificatul, în cazul în care se va afla unul.“

„În cazul în care marfa nu va fi nici de producțiune, nici de fabricațiune olandeză, ci numai proprietate unui comerciant din Olanda, certificatul trebuie se menționeze că marfa a fost realminte importantă în cutare oraș al Olandiei, unde a fost impusă la tôte formalitățile vamale ce-rute de lege asupra importațiunilor mărurilor străine și în spacial, că a achitat tôte tacsese după-ce a fost visitată și estimată.“

Acestea sunt instrucțiunile ce ministru nostru de finanțe a dat birourilor vamale, pentru a garanta stricta aplicare a tractatului, și interesele comerțului român și olandez.

Felicitările nôte guvernului care s'a grăbit să pue capăt unei situațiuni forțe prejudiciabile. „Curier. Financ“

Varietăți.

* (Principiile de Wallés.) Principele de Wallés mostenitorul de tron al Angliei petrece la vênătóre prin Ungaria.

* (Comitesuprem și comandant în Budapesta.) În cercurile guvernamentale se vorbesce, că de comite suprem în Budapesta se va numi cont. Lud. Tisza. Principele R. Lobkovitz, noul comandant și-a luat în mod de tot cordial rămas bun dela cimerimea și trupele din Cluș.

(Camera advocațională.) Dl Dr Nicolau Vecerdea a fost scris în lista camerei advocaționale din Sibiu.

* (Reuniunea de cântări din Sibiu.) Mercuri în 3/15 Octobree probă.

* (Parastas pentru V. Alexandri.) Societatea pentru cultura și literatura română în Bucovina a oficiat pentru decedatul și mult regretatul seu a membru onorariu, marele poet Vasile Alexandri, Duminecă la 30 Septembrie (12. Octobree) a. c. orele 10 a. m. în biserica catedrală din Cernăuț un parastas.

Tot în aceeași și la 4 ore p. m. a ținut membrul comitetului, Domnul Ioan I. Bumbacu, în localitățile societății un discurs comemorativ despre viața și activitatea marelui poet.

* (Constituirea societății institutului pedagogico-teologic din Arad.) Societatea de lectură a elevilor dela institutul pedagogico-teologic din Arad s'a constituit în 24 Septembrie sub presiul Reverendisimului Domn director seminarial Augustin Hamsea în următorul mod:

De vicepresident s'a ales Aureliu Givulescu, cleric curs. III; de cassar Constantin Putici, cl. c. III; de secretar Georgiu Proca, cl. c. II; de notari: Iuliu Bodea și Ioan Stana, clerici curs. II; de viconotar Nicolau Onciu, prep. c. III; de bibliotecar Lazar Ghebelet, cleric c. I; de vicebibliotecar Ioan Roman prep. c. III. — În comisia literară s'au ales Georgiu Cherecheș, Alecsandru Nica, clerici curs. III; Ioan Milu, Ioan Pop, clerici c. II; Andreiu Horvat, Lazar Muțiu, cleric c. I. — În comisia revisoră: Iosif Popovici, cl. c. III; Ilie Bursaș, cl. c. II, Petru Ardelean cl. c. I. și Romus Bortoș prep. c. III. De controlor s'a ales Traian Cucu, prep. c. II.

* (Seminarul gr. cat. din Oradea mare și limba română.) Primidela un anonim următoré s'ire: „Scii dta, dle redactor, că într'un institut cultural românesc din Oradea mare, în seminarul gr. c., de băeți, este aplicat ca instructor un rutén gr. c., care nu scie nici un cuvânt românesc? Sunt convins, că nu scii, că atunci de bună séma ai fi adus la publicitate acesta sfruntare a sentimentului nostru național!“. Are dreptate anonimul, că noi n'am avut nici o cunoștință de faptul acesta, ba nici n'am fi cutezat a presupune, ca într'un institut ce pórta inscripțiunea: „Tinerimei române“, se se pôte sevăși o astfel de făciune a linbei nôte. Déca sciam, de astfel de derisive datorii și ne aridicam glasul spre a stigmatiza faptul neromânesc. Acum informându-ne, aflăm cu cea mai mare indignațiune, că e așa cum ne-o spune anonimul; deci consternațiunea ce a cuprins pe tóți românii de-aci și din impregiurime e forțe întemeiată. Direcțiunea acestui seminar, cu tôte că putea să alégă dintre câțiva tineri eselenți români, a preferit pe ruténul, care și an a funcționat ca institutor, care însé nu scie românesc de fel. De multe ori am auđit observațiuni și plânsori, că sug actuala direcțiune a seminarului limba română se negligă din ce în ce mai mult; am esperiat înși-ne, că erudițiunii conducătoare i lipsesc cu totul sentimentul național: nici odată însé n'am fi cutezat, nici se visăm ca decadența națională a institutului se se nchiege în astfel de scandal; scrie „Familia“.

* (Procesul de pescărie al „Gaz. Trans“.) Tribunalul reg. din Brașov a sistat cercetarea judeului de instrucție contra domnilor Ioan Lenger adv. și G. Puiu proprietariu, cari au fost salutați la reintórscerea dela Cluș pe dl Dr A. Murășian. Actele însé s'au nuse căpitanului orașenesc spre ai pedepsi pentru neobservarea §-lui 28 din regulamentul orașenesc. — Directorul Dr. A. Murășian a plecat la închisóre în Cluș.

* (Capra cu picior de lemn.) Unui serman om din Mozières i s'a întâmplat o mică nenorocire. Avea bietul om o singură capră, căreia însé i s'a rupt un picior. Ce se făcă bietul om? Să-și omóre capra îi era peirea lui, deore ce capra era forțe bună de lapte și aproape ea singură îi hrănesce ăilnic familia. A făcut deci, ce a făcut, i-a amputat caprei piciorul și i-a pus un alt picior de lemn. Capra cu picior de lemn umblă la pășune și merge séra la gazda sa schiopătând, dar cu țitele pline de lapte.

* (Congres literar.) Congresul literar internațional ce s'a ținut anul acesta în Londra s'a terminat. În urma invitațiunii se va ține congresul în anul viitoriu în Berlin.

Loterie.

Mercuri în 11 Octobree 1890.

Timișóra: 76 2 69 55 50
Viena: 58 53 74 45 2

Bursa de Viena și Pesta.

Din 9 Octobree 1890

	Viena	B.-pesta
Obligațiuni urbariale ung. de 6%	—	—
Obligațiuni urbariale ung. cu sorți	—	—
Obligațiuni urbariale tem.-băn.	—	—
Rorți de stat dela 1860	137.80	137.—
Renta de aur austriacă	107.65	108.—
Obligațiuni urbariale tem.-băn. cu sorți	—	—
Galbin	5.42	5.45
Napoleoa	9.03	9.12
100 marce nemțesci	56.35	56.70
London	114.80	118.50

Nr. 115.

(477) 2-3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate în protopopiatul Târnavei super. de confesiunea gr. or. se escrie concurs cu termenul până la 15 Octombrie a. c. st. vechiu.

1. Lasleu roman cu un salariu de 150 fl., prin repartiție dela popor, quartir liber în odăile școlii și lemnele trebuicioase de foc.

2. Șoimușu român, cu un salariu de 150 fl., prin repartiție dela popor, quartir liber în odăile școlii și lemnele trebuicioase pentru încălzitul școlii.

3. Dărlös, cu un salariu de 150 fl., prin repartiție dela popor, quartir liber în odăile școlii și lemnele trebuicioase pentru încălzit.

Doritorii da a ocupa acestea posturi învățătoresci au a-și asterne cererile concursuale provăzute cu documentele cerute de legile scolastice până la termenul mai sus indicat la subscrisul oficiu protopresbiteral gr. or. Târnavei superioare ultima postă Erzsébetváros la Sz. Almás.

In conțelegere cu comitetele parohiale. Sz. Alma în 25 Septembrie 1890.

Ioan Almasan,
protopresbiter.

Nr. 453.

[476] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunilor învățătoresci în comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul gr. or. al Mediașului se escrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în foia pentru publicațiuni „Telegraful Român.”

1. Hașag, cu salariu anual de 150 fl.
2. Buzd, cu salariu anual de 150 fl.
3. Richisdorf, cu salariu anual de 100 fl. și lemne de foc.

Doritorii de a competi au a-și asterne cererile instruite conform lezei subsemnatului.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Mediaș.

Mediaș, în 8 Septembrie, 1890.

Ioan Chendi,
adm. protop.

Nr. 599.

[478] 2-3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor de învățători în comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Sebeșului se escrie concurs cu termen până la 10 Octombrie a. c.

1. Drombăriu, cu salariu anual de 120 fl., quartir și lemne de foc.

2. Sebeșel, cu salariu anual de 130 fl., din cassa comunală, quartir și lemne de foc.

3. Laz, cu salariu, de 130 fl., quartir și lemne de foc.

4. Căpâlna, cu salariu de 120 fl., din cassa comunală, quartir și lemne de foc.

5. Rechita-Strugariu, cu salariu de 220 fl.

Doritorii de a ocupa vre-unul din posturile acestea au a-și asterne rugărilor instruite conform normelor din vigore până la termenul arătat subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Sebeș, 21 Septembrie, 1890.

Oficiul protopresbiteral gr. or. în conțelegere cu comitetele parohiale respective.

I Tipeiu,
protopresbiter.

[473]

3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului al II-lea de învățătoriu la școlă confesională gr. or. din comuna Săsciori, protopresbiteratul S. Sebeșului, se escrie concurs până la 1 Octombrie a. c.

Salariul pentru acest post învățătoresc e de 200 fl., care se plătesce din aloziul comunei în rate lunare și quartir în edificiul școlii.

Doritorii de a ocupa acest post aceia vor fi preferiți, cari vor ave cunoscință deplină a cântărilor bisericesci, având datorință a instrua elevii din tôte cântările precum și de a ține strană atât la vecernie cât și la utrenie în biserică; ță cererile lor instruite conform legilor ale asterne până la termenul indicat subscrisului oficiu protopresbiterale gr. or. în S. Sebeș.

S. Sebeș, în 9 Septembrie, 1890.

Oficiul protopresbiteral gr. or. în conțelegere cu comitetul parochial.

I. Tipeiu,
protopresbiter.

Nr. 225.

[472] 3-3

CONCURS.

Devenind vacante posturile învățătoresci dela școlile din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Albei-Iuliei, se escrie concurs cu termen de 20 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

1. Măgina, cu salariu anual de 100 fl., quartir, lemne necesare.

2. Gârbova de sus, cu un salariu anual de 215 fl., quartir, lemne necesare și folosirea grădinei școlare.

3. Meteș, Poiana cu filia Găureni, cu un salariu de 150 fl.,

quartir și lemne necesare, școlă se ține în Meteș.

4. Păclitșă, salariu 120 fl., quartir și lemnele suficiente.

Doritorii de a ocupa vre-unul din acestea posturi au a-și asterne concursurile lor până la termenul sus indicat instruite conform legilor din vigore la subscrisul oficiu.

Oficiul protopresbiteral gr. or. în conțelegere cu respectivele comitete parohiale.

Alba Iulia, 12 Septembrie, 1890.

Alesandru Tordoșian,
protopresbiter

Sz. 6251/890. plg.

[468] 3-3

Hirdetmény.

A nagyszabeni kir. törvényszék közhirrre teszi, hogy a szászujfalusi határ általános tagosításának megengedhetősége feletti tárgyalást a nagyszabeni általános takarékpénztár kérelme folytán elrendelte és ennek határnapjául 1890 évi December hó 1 ső napján d. előtt 9 órára tűzte ki.

Ezen tárgyalásra az említett község összes birtokosai azon megjegyzéssel idéztetnek, hogy az arra megnem jelenő birtokosok úgy fognak tekintetni, mint a kik a tagosításba beleegyeznek.

A nagyszabeni kir. törvényszék 1890 September 18-án tartott üléséből.

[482]

1-3

Dr. Nicolau Vecerdea

face cunoscut on. public, că și-a deschis

cancelaria advocațională

în Sibiu, strada Morii Nr. 8.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1890.

Budapesta—Predeal				Predeal—Budapesta				Budapesta—Arad—Teiuș				Teiuș—Arad—Budapesta				Copșa mică—Sibiu							
Tren	Tren	Tren	Tren	Tren	Tren	Tren	Tren	Tren	Tren	Tren	Tren	Tren	Tren	Tren	Tren	Tren	Tren	Tren	Tren				
accele-	accele-	de	de	accele-	de	accele-	de	accele-	de	accele-	de	accele-	de	accele-	de	accele-	de	accele-	de				
rat	rat	per-	per-	rat	per-	rat	per-	rat	per-	rat	per-	rat	per-	rat	per-	rat	per-	rat	per-				
		sone	sone		sone		sone		sone		sone		sone		sone		sone		sone				
Viena	3.25	8.—	10.50	—	Bucuresti	7.35	—	—	4.45	Viena	8.—	10.50	3.25	Teiuș	—	—	12.59	4.51	Copșa mică	4.05	10.47	7.10	—
Budapesta	9.25	2.—	7.35	6.10	Predeal	1.08	—	4.10	9.12	Budapesta	2.—	8.15	9.40	Alba-Iulia	—	—	1.39	5.27	Șeica mare	4.35	11.17	7.43	—
Szolnok	11.22	4.05	11.07	9.28	Timiș	1.37	—	4.50	9.41	Szolnok	4.20	11.18	1.02	Vințul de jos	—	—	1.56	5.44	Lónneș	5.16	11.58	8.27	—
P. Ladány	1.07	5.46	1.20	11.38	Brașov	2.13	—	5.50	10.17	Arad	8.10	3.50	5.27	Șibot	—	—	2.23	6.06	Ocna	5.47	12.29	8.59	7.—
Oradea-mare	2.24	7.01	3.02	1.51	Feldióra	2.43	4.00	—	10.32	Glogovaț	2.20	4.10	5.50	Orăștia	—	—	2.49	6.28	Sibiu	6.10	12.52	9.23	7.35
Mező-Telegd	2.32	7.11	3.09	2.06	Apața	3.12	4.44	—	11.18	Györök	2.34	4.22	6.02	Simeria (Piski)	—	—	3.37	6.56	Sibiu — Copșa mică				
Rév	3.02	7.41	3.48	2.46	Agostonfalva	3.32	5.20	—	11.30	Pauliș	3.05	4.46	9.23	Deva	—	—	3.53	7.26	Sibiu	7.35	3.35	4.34	9.50
Bratca	—	—	4.54	4.03	Homorod	4.20	6.35	—	12.27	Radna-Lipova	3.23	4.58	6.34	Branicica	—	—	4.18	7.48	Ocna	8.02	4.09	4.58	10.14
Bucia	—	—	5.14	4.25	Hașfalău	5.25	8.12	—	1.35	Conop	3.39	5.16	6.52	Iliia	—	—	4.43	8.10	Lónneș	8.30	—	5.25	10.40
Ciucia	4.26	9.05	5.40	4.51	Sighișoara	5.45	8.47	—	1.59	Bérvava	—	5.53	7.33	Zam	—	—	5.21	8.48	Șeica mare	9.05	—	5.55	11.10
Huedin	4.58	9.35	6.22	5.32	Elisabetopole	6.12	9.29	—	2.32	Soborșin	—	6.33	8.20	Soborșin	—	—	5.56	9.17	Copșa mică	9.34	—	6.20	11.35
Stana	—	—	6.38	5.49	Copșa mică	6.33	10.10	—	2.59	Zam	—	6.58	8.49	Bérvava	—	—	6.46	9.54	Cucerdea-Oșorheiu-Reghinul-săs				
Aghireș	—	—	6.59	6.17	Micăsasa	6.46	10.32	—	3.13	Gurasada	—	7.22	9.16	Conop	—	—	7.02	10.09	Cucerdea	2.55	8.20	2.56	
Ghîrbou	—	—	7.11	6.28	Blaș	6.48	11.47	—	3.18	Radna-Lipova	—	7.38	9.32	Radna-Lipova	5.49	7.36	10.38	Cheța	3.25	8.50	3.29		
Nadișul ung.	5.49	—	7.24	6.44	Crăciunel	7.22	11.37	12.32	4.03	Iliia	—	7.54	9.51	Györök	6.24	8.03	11.08	Ludoș	3.41	9.11	4.06		
Cluș	6.02	10.35	7.39	7.04	Teiuș	7.51	12.23	1.06	4.36	Simeria (Piski)	—	8.14	10.18	Glogovaț	6.53	8.26	11.27	M. Bogat	3.56	9.20	4.15		
Apahida	6.12	11.02	7.54	8.30	Aiud	7.58	1.23	1.30	5.06	Orăștia	—	9.12	11.14	Arad	7.06	8.38	11.38	Cipeu-Iernut	4.33	9.57	4.34		
Ghiriș	7.30	12.42	9.18	10.31	Vințul de sus	8.15	1.50	1.54	5.24	Șibot	—	9.34	11.39	Szolnok	11.51	2.25	4.47	Kereló-Sz.-Pál	4.48	10.12	5.10		
Cucerdea	7.55	1.18	9.49	11.19	Uióra	—	2.20	2.16	5.45	Vințul de jos	—	9.56	12.05	Budapesta	1.55	5.50	7.45	Nireșteu	5.11	10.35	5.34		
Uióra	—	1.25	9.56	11.27	Cucerdea	8.45	2.46	2.39	6.08	Alba-Iulia	—	10.17	12.26	Viena	7.20	1.40	6.05	Oșorheiu	5.30	10.54	5.53		
Vințul-de-sus	—	1.33	10.02	11.35	Ghiriș	9.16	3.33	3.15	6.47	Teiuș	—	10.44	12.58					Reghinul-săs.	5.50	4.58	—		
Aiud	8.21	1.55	10.22	12.02	Apahida	—	5.28	4.32	7.52	Simeria (Piski) — Petroșeni				Petroșeni — Simeria (Piski)					Reghinul-săs., Oșorheiu-Cucerdea				
Teiuș	8.37	2.14	10.39	1.18	Cluș	10.36	6.05	4.53	8.10	Simeria	7.17	11.23	3.50	Petroșeni	6.05	10.42	4.03	Reghinul-săs.	—	8.25	8.—		
Crăciunel	—	2.49	11.20	1.54	Nadișul ung	10.48	6.26	5.32	8.30	Streiu	7.54	12.12	4.32	Banița	6.45	11.23	4.49	Oșorheiu	—	10.—	9.49		
Blaș	9.14	3.02	11.36	2.11	Ghîrbou	—	6.42	5.48	8.50	Hațeg	8.45	1.08	5.20	Crivadia	7.26	41.57	5.24	Nireșteu	7.24	6.14	10.20		
Micăsasa	—	3.33	12.04	2.49	Aghireș	—	6.58	—	9.35	Pui	9.39	2.03	6.15	Pui	8.07	12.33	6.04	Kereló-Sz.-Pál	8.07	6.37	11.02		
Copșa mică	9.49	3.48	12.23	3.23	Stana	—	7.24	6.11	9.19	Crivadia	2.51	2.51	7.03	Hațeg	8.51	1.19	6.43	Cipeu-Iernut	8.29	6.58	11.23		
Mediaș	10.07	—	12.39	3.46	Huedin	—	7.47	—	9.43	Banița	11.26	3.30	7.28	Streiu	9.41	2.09	7.28	M. Bogat	9.02	7.28	11.53		
Elisabetopole	10.30	—	1.08	4.27	Bucia	12.01	8.27	6.43	10.02	Petroșeni	12.—	4.02	8.15	Simeria	10.20	2.47	8.—	Ludoș	9.35	7.41	12.06		
Sighișoara	11.06	—	1.50	5.39	Bratca	12.31	8.49	7.12	10.41	Arad — Timișoara				Timișoara — Arad				Cheța	9.51	7.57	12.22		
Hașfalău	11.21	—	2.06	6.02	Rév	—	9.08	—	10.56	Arad	—	6.18	4.18	Timișoara	—	—	6.30	1.10	Cucerdea	10.23	8.25	12.50	
Homorod	12.37	—	3.20	7.51	Mező-Telegd	1.10	10.04	7.51	11.32	Aradul-nou	—	6.40	4.40	Mercuzifalva	—	—	7.23	1.59					
Agostonfalva	—	—	3.56	8.36	Oradea-mare	1.36	10.41	8.17	12.07	Németh-Ságh	—	7.05	5.05	Orcuzifalva	—	—	7.49						